

Dr. Gál József Somogy Megyei Honismereti Verseny

2019/2020.

II. forduló

Kedves Gyerekek! A második fordulóban néprajzi témájú feladatokat állítottunk össze számotokra. Megoldásukhoz a feladatlap végén és az egyes feladatoknál találtok forrásanyagokat.

Kellemes időtöltést, jó versenyzést kívánunk!

1. feladat

Keressétek fel a következő linken található oldalt!

<https://somogyieretek.hu/oroksegunk-somogyorszag-kincse/tortenete>

Olvassátok el az „Örökségünk - Somogyország Kincse” díj történetéről szóló néhány sornyi szöveget! Válaszoljatok az alábbi kérdésekre! **12 pont**

Mikor alapították a díjat?

2004

Mikor van a díj átadása, s milyen díjazásban részesülnek a kitüntetettek?

megyehéten, diplomában és kisplasztikában (aranyozott miniatűr grafika)

Milyen kategóriákban lehet nevezni a Somogyország Kincse díjra? Soroljátok fel ezeket!

agrár-és élelmiszergazdaság, egészség és életmód, épített, környezet, ipari és műszaki megoldások, kulturális örökség, természeti környezet, természeti-és épített környezet, turizmus és vendéglátás

A díjazottak között keresgélve iskolátok székhelyén is találtok Örökségünk-Somogyország Kincse díjban részesülteket. Írjátok le közülük egyet!

.....

2. feladat

2007-ben „Örökségünk-Somogyország kincse” díjban részesült kulturális örökség kategóriában a csökölyi fehér gyász. A Somogyi Hírlapban megjelent írás alapján döntsétek el, igaz vagy hamis-e az állítás! Írjátok az állítások mellé! **7 pont**

források: https://library.hungaricana.hu/en/view/SomogyMegyeiHirlap_2008_09/?pg=74&layout=s

A hamis állításokat tegyétek igazgá!

- a) A csökölyi fehér gyász 2008-ban kapta az „Örökségünk-Somogyország kincse” címet. **HAMIS**
- b) A fekete szín mellett használatosak voltak a piros, a sárga és a zöld színek is **HAMIS**
- c) A fehér gyász a zselici katolikus és a drávai horvátok körében is megérte a 20. századot **HAMIS**
- d) A kender, a lenvászón leplek sárgásfehér színe is gyászsín volt **IGAZ**

a) A csökölyi fehér gyász 2007-ben kapta az „Örökségünk-Somogyország kincse” címet.

b) A fekete szín mellett használatosak voltak a piros, a sárga és a kék színek is.

c) A fehér gyász a zselici reformátusok és a drávai horvátok körében is megérte a 20. századot.

3. Böngésszetek a Balatonendréd Általános Iskola honlapján! Keressétek a „Csipkébe álmódott világ” című szöveg „Endrédi csipke csak egy van” fejezetét! Nézzétek meg a lap alján található rövid bemutató videót is!

Az alábbiakban csipkeminták nevét rejtettük el, írjátok le, melyeket! **5 pont**

forrás: <https://sites.google.com/site/bendrediiskola/balatonendred/csipkevilag>

pleóyhhe- **HÓPEHELY**

kfraoápva- **PÁVAFAROK**

ószaarbzs- **BAZSARÓZSA**

fgroanpaór- **NAPRAFORGÓ**

eélvlefrsca- **CSERFALÉVÉL**

4. Vikár Béla etnográfus, műfordító életműve szintén díjazott lett. Ha kiegészítitek a szöveget, még több mindent megtudtok életéről, munkásságáról. **17 pont**

források: <https://somogyiertekek.hu/oroksegunk-somogyorszag-kincse/dijazottak/vikar-bela-etnografus-mufordito-életmuve-1859-1945.html>

http://vikarkutato.hu/?page_id=10

Vikár Béla Somogy megyében, [Hetesen](#) született [1859.04.01](#)-jén, ennek a dátumnak tulajdonította, hogy egész életében jó kedélyű ember volt.

Kedvtelésből elsajátította a [gyorsírást](#), az első dalokat így jegyezte le. Később megismerkedett [Thomas Edison](#) találmányával, a [fonográf](#) és - Európában először - ezt használta a dalok gyűjtésénél. Magyarországon kívül a legtöbbször [Finnországban](#) járt. 19 füzetébe több, mint [7000](#) dalt jegyzett le. Ezeket a két híres magyar zeneszerző [Kodály Zoltán](#) és [Bartók Béla](#) is felhasználták műveikben.

1889-ben fél évre [Finnország](#)-ba utazott tanulmányútra, ennek eredményeképpen lefordította a finnek nemzeti eposzát, a [Kalevala](#), amely [1909](#)-ben jelent meg Magyarországon. Vikár Béla több nyelvből is fordított, például [német](#)-ből, [angol](#)-ból, [grúz](#)-ból, [ész](#)-ből és norvég-ból.

Az ő fordításában olvashatjuk [Lafontaine](#) összes meséit.

5. A következő írás a szennai skanzenről szól. Húzzátok alá a mondatokban azt a szót, amely igaz a szabadtéri néprajzi gyűjteményre! 12 pont

A Szennai Skanzen Magyarország **legnagyobb/legkisebb** szabadtéri néprajzi gyűjteménye. Alapításának idejében a zselici, belső – somogyi táj népi építészetének és **lakáskultúrájának/népszokásainak** bemutatása volt a célja.

A szennai Szabadtéri Néprajzi Múzeum Somogy megye székhelyétől, Kaposvártól **8 km-re/18 km-re** található, és az országban egyedülállóan, helyi kezdeményezésre, **egy élő faluban/újonnan** alapított falumúzeum. Célja a Somogyban napjainkig fennmaradt **gerendás/talpas-favázás** népi építészet emlékeinek az utókor számára történő megőrzése a szabadtéri néprajzi gyűjteménybe történő áttelepítésével.

A múzeum területén található Somogy egyik legszebb műemléke, az 1785-ben népi barokk stílusban épült festett, kazettás mennyezetű **református/katolikus** templom és parókia épülete köré szerveződött. A templom **napjainkban már csak egy műemléképület/máig aktív szerepet tölt be a falu életében.**

Az áttelepítés a hitelesség igényével, az eredeti faelemek lehető legnagyobb mértékű megtartásával, a hagyományos anyagok és technika alkalmazásával történt. A múzeum építésének érdekessége, hogy a Rippl-Rónai Múzeum által szervezett kivitelezés során olyan helyi idős mestereket és embereket kerestek meg, akik értettek a hagyományos népi építészeti technikákhoz, irányították a fecskfal rakását, a tapasztást, az épületek zsufedését.

Az első lakóépületet 1975-76-ban telepítették át, és **1978-ban/1980-ban** nyitották meg a kiállítást. Ma már **öt/nyolc** porta áll az egy utcából álló, múltidéző épületsoron. A gyűjteménybe áttelepített lakó- és gazdasági építmények Belső-Somogy falvaiból, a Zselicségből és a Dráva mentéről származnak. A telkeken elhelyezett gazdasági építmények a ház lakóinak **vagyon**
állapotára/ízlésvilágára utalnak. Az épületek berendezési tárgyai a hagyományos **polgári/paraszti** kultúra eszközkészletét idézik fel. A lakóházakon, és a hozzájuk tartozó gazdasági épületeken kívül három pince és prэшház is megtekinthető.

2000-ben a múzeum egy **gépszínnel/kocsiszínnel** bővült. A gépszínen agrártörténeti érdekességekből, mezőgazdasági gépekből álló kiállítás kapott helyet.

forrásanyag: Farkas Gergely írása, mellékletben küldöm illetve az iskolai honlapon megtalálható

Összes pont: 53 pont

Beküldési határidő: 2020. január 10.

Mindenkinek kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánok mindannyiotoknak!